

PA-TU JOCKEL PS2JM – JAUHESAMMUTTIMIT

TARKASTUS- JA HUOLTO-OHJEET

Käsiammutin on monessa kiinteistössä ainut alkusammutusväline ja siksi niiden jatkuvaan toimintakuntoisuuteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Koska käsiammuttimet ovat alltiita ilkvallalle, ne pitäisi sijoittaa siten, että kiinteistön oma henkilökunta pystyy helposti havaitsemaan onko ilkvallta tehty.

Tätä ohjetta on noudatettava tarkastettaessa ja huollettaessa käsiammuttimia, jotka ovat säädösten tai viranomaisen määräyksestä hankittuja. Myös muut käsiammuttimet ja muu alkusammutuskalusto suositellaan tarkastettavaksi ja huollettavaksi tämän ohjeen mukaisesti.

MÄÄRITELMIÄ

Käsiammuttimen tarkastuksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla todetaan sammuttimen toimintakunto.

Käsiammuttimen huollolla tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla sammutin saatetaan toimintakuntoon.

Käsiammutinliike on pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain 5 §:n mukainen Turvatekniikan keskuksen rekisteröimä käsiammuttimien huolto- ja tarkastustöihin oikeutettu liike, jolla on palveluksessaan käsiammuttimien huollon ja tarkastuksen vastuuhenkilö.

KÄSISAMMUTTIMEN TARKASTUS JA HUOLTO

Käsiammuttimen tarkastusväli

Käsiammutin tulee tarkastaa seuraavasti:

- vähintään vuoden väliajoin kun käsiammutin on alltiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle.
- vähintään kahden vuoden väliajoin kuivissa tasalämpöisissä sisätiloissa olevat sammuttimet.

Epäselvissä tapauksissa asian ratkaisee kunnan pelastusviranomainen.

Ensimmäinen tarkastus tehdään viimeistään kahden vuoden kuluttua sammuttimen täyttötai valmistusajankohdasta.

Käsiammuttimen huoltoväli

Käsiammutin tulee huoltaa jokaisen käytön jälkeen ja muulloinkin, kun tarkastus antaa siihen aiheutta, kuitenkin vähintään 10 vuoden välein. Säiliö on myös koeponnistettava 10 vuoden välein.

TARKASTUS- JA HUOLTOTYÖ

Käsiammutinta tarkastettaessa ja huollettaessa on noudatettava tämän ohjeen lisäksi sisäasiainministeriön pelastusosaston määräystä käsiammuttimien tarkastuksesta ja huollosta, sisäasiainministeriön määräystä käsiammuttimista sekä kauppa- ja teollisuusministeriön painelaitesäädöksiä.

Tarkastuksessa ja huollossa tulee käyttää kyseisen sammuttimen varaosia ja tarvikkeita sekä huoltoetiketissä mainittuja sammutus- ja ponneaineita.

Tarkastukseen kuuluu vähintään seuraavat toimenpiteet:

1. Painelaitesäädösten mukaisten merkintöjen tarkastus.
  - CE-merkintä ja säiliön valmistumisvuosi.
2. Etiketin tarkastus ja viallisen etiketin uusiminen.
3. Sinetin, varmistimen ja laukaisulaitteen silmämääräinen tarkastus
  - Kaikkien osien pitää olla toimivia, metalliosat hapettumattomia ja muoviosat eivät saa olla auringon valon haurastamia.
  - Sokaan kunto tarkistetaan ettei se ole tärinän takia kulunut ja tarvittaessa vaihdetaan uuteen.
4. Säiliön ulkopuolinen tarkastus
  - Säiliön pitää olla puhdas, ruosteeton ja kolhiutumaton.
5. Jauheen juoksevuuden varmistaminen.
  - Sammutinta kääntelemällä voidaan kokeilla miten jauhe liikkuu säiliössä.
  - Ellei sammutejauhe tunnu liikkuvan riittävästi, pitää se varmistaa ja tarvittaessa vaihtaa huolto-ohjeiden mukaisesti. Samalla kannattanee tehdä kaikki muutkin sammutinhuoltoon liittyvät toimenpiteet.
6. Painemittarin tarkastus ja paineen mittaaminen.
  - Sammuttimen oman painemittarin neulan pitää olla vihreällä alueella pienen mittariin naputtelun jälkeenkin. Kirjataan ko. mittarin näyttö paperille.
  - Poista jauhesuutin 12 mm kuusiokoloavaimella.
  - Poista laukaisulaitteen lukitusruuvi sammuttimen oman painemittarin vierestä 3 mm kuusiokoloavaimella.
  - Nosta laukaisulaite / kantokahva pois, poista tarkastusventtiilin hattu ja mittaa sammuttimen paine tarkastuspainemittarilla. +20°C lämpötilassa ylipaineen pitäisi olla 15±0.5 bar.
  - Kootaan sammutin.
7. Sammuttimen tarkistuspunnitus.
  - Sammuttimen paino toimintakuntoisena on 3.1 kg
8. Varmistetaan, että suutin on ehjä, tukevasti kiinnitetty, puhdas myös sisältä ja jauheella on esteetön pääsy ulos.
9. Sammuttimen varustaminen täytetyllä tarkastuslipukkeella kun sammutin on todettu toimintakuntoiseksi ja määräysten mukaiseksi.
  - Ennen uuden lipukkeen kiinnitystä tulee edellinen lipuke poistaa.
10. Sammuttimen teline ja pidin tarkastetaan jos se on mahdollista.

Huoltoon kuuluvat tarkastustoimenpiteiden lisäksi vähintään seuraavat toimenpiteet:

1. Sammuttimen tyhjentäminen ja purkaminen

- 1.1. Sammutin puhdistetaan ulkopuolelta.
- 1.2. Poista jauhesuutin 12 mm kuusiokoloavaimella
- 1.3. Poista laukaisulaitteen lukitusruuvi sammuttimen oman painemittarin vierestä 3 mm kuusiokoloavaimella.
- 1.4. Nosta laukaisulaite / kantokahva pois, poista tarkastusventtiilin hattu ja avaa neula-venttiili jolloin sammuttimen paine pääsee pois.
- 1.5. Varmista, että säiliö on paineeton tarkastuspainemittarilla.
- 1.6. Pyöritä koko venttiilirunko irti säiliöstä.
- 1.7. Säiliö tyhjenetään jauheentäyttökoneella kokonaan.
- 1.8. Sammutte siivilöidään ja tutkitaan sen juoksevuus.
- 1.9. Mikäli vanhaa sammutetta on seulonnan jälkeen tarpeeksi ja se on hyvin juoksevaa, voidaan se käyttää uudestaan. Etiketin mukaista, hyvin juoksevaa sammutetta pitää olla sammuttimessa huollon jälkeen etiketin ilmoittama määrä $\pm 3\%$ tarkkuudella.

2. Sammutesäiliön huolto

- 2.1. Katsotaan, ettei säiliön sisällä ole säröjä, syöpymiä, jauhepaakkuja eikä tietenkään muutakaan ylimääräistä tavaraa.
- 2.2. CE-merkityn sammuttimen säiliö on koeponnistettava kymmenen vuoden välein.
- 2.3. Koeponnistuspaine [bar] on stanssattu sammuttimeen.
- 2.4. Tyhjä säiliö punnitaan ja saatu tulos kirjataan paperille.
- 2.5. Säiliö täytetään joko uudella tai vanhalla jauheella.
- 2.6. Täytetty säiliö punnitaan riittävän jauhemäärän varmistamiseksi.

3. Laukaisinlaitteen huolto

- 3.1. Suoritetaan ulkopuolinen puhdistus ja tarkastetaan ettei siinä ole murtumia eikä muita ulkoisia vaurioita. Samalla tarkistetaan myös paineentarkastusyhteen kierteet.
- 3.2. Nousuputki liittimiseen kierretään irti ja varmistetaan niiden kunto sekä läpipuhallettavuus.
- 3.3. Painejousi ja venttiilin kara otetaan esille ja tarkastetaan että niiden kunto on moitteeton. Venttiilin kara tiivisteineen vaihdetaan 10 vuoden huollossa.
- 3.4. Vedetään varmistin pois ja tarkastetaan laukaisimen toiminta.
- 3.5. Laukaisin puhdistetaan sisältä esimerkiksi paineilmalla ja tarkastetaan tiivistepinnat.
- 3.6. Paineentarkastusyhteeseen kierretään neula-venttiili joka uusitaan 10 vuoden huollossa.
- 3.7. Laukaisuventtiilin karan yläpää sekä laukaisukahvan sarana voidellaan kevyesti silikonirasvalla ja asennetaan takaisin.
- 3.8. Nousuputki liittimiseen ja painejousi asennetaan takaisin.
- 3.9. Uusi kaulan O-rengas voidellaan kevyesti silikonirasvalla.

4. Sammuttimen kokoaminen

- 4.1. Venttiilinrunko kierretään paikalleen siten, että kantokahva tulee olemaan etiketin päällä. Kiertämiseen käytettävä vääntömomentti on 40-65 Nm.
- 4.2. Sammuttimen paineistamiseen saa käyttää vain teknisesti puhdasta typpeä.
- 4.3. Täyttöistukka kierretään tarkastuspainemittarin kierreliitintään, kytketään täyttöletku ja syötetään sammuttimeen typpeä kunnes paine on 15 ± 0.5 bar (20°C lämpötilassa).
- 4.4. Täyttöletku ja täyttöistukka irrotetaan.
- 4.5. Sammuttimen ylipaine tarkastetaan tarkistusmittarilla ja huomioidaan samalla lämpötilan vaikutus paineeseen.
- 4.6. Venttiilin runko, rungon ja säiliön liitoskohta sekä mittari sivellään saippuavedellä tai erikoisaineella mahdollisten vuotojen selvälle saamiseksi. Aine saa vaikuttaa noin 5 min., jonka jälkeen sammutin puhdistetaan perusteellisesti.
- 4.7. Varmistin sinetöidään
- 4.8. Laukaisulaite / kantokahva asennetaan paikalleen, lukitusruuvi ja jauhesuutin kierretään paikalleen.
- 4.9. Sammuttimen teline ja pidin tarkastetaan jos se on mahdollista.

5. Sammuttimen varustaminen huoltolipukkeella.

- 5.1. Vanhat lipukkeet poistetaan ennen uuden liimaamista.

6. Huollossa tarvittavat osat

- 6.1. Huoltolipuke
- 6.2. paineentarkistusmittari
- 6.3. Venttiilikara täydellisenä, jos se on tarpeen
- 6.4. O-rengas säiliön ja laukaisulaitteen väliin
- 6.5. Favorit 111, valkoista sammutusjauhetta

7. Turvallisuus ja ympäristö

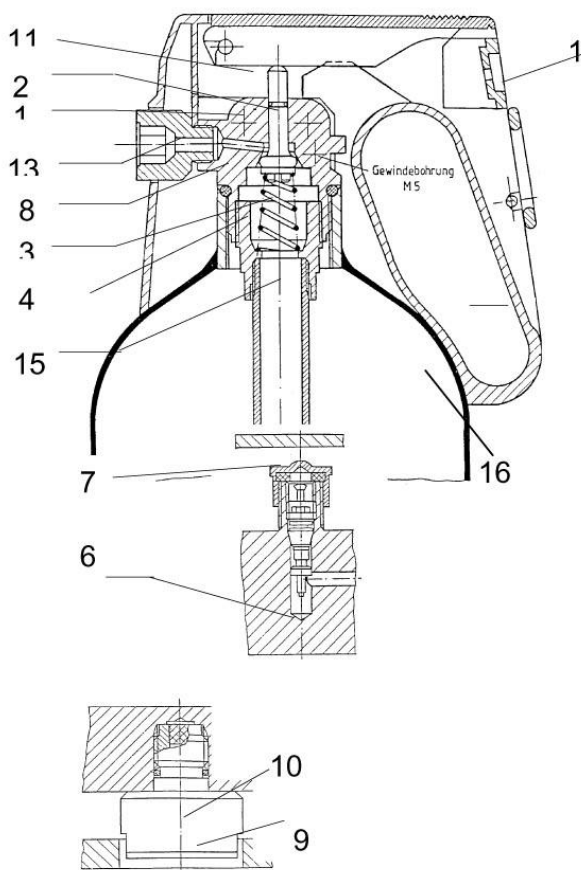
7.1. Jauhe

- 7.1.1. Perustuu monoammoniumfosfaattiin ja ammoniumsulfaattiin eikä ole yleensä vaarallinen vesieliöille. Voi nostaa pH:ta veteen joutuessaan.
- 7.1.2. Huomioi yleiset kemikaalien käsittelyn varotoimet
- 7.1.3. Vältä kosketusta silmiin ja limakalvoihin. Vältä pölynmuodostumista.
- 7.1.4. Käytä sopivaa hengityssuojaa vähentämään altistusta
- 7.1.5. Käsineet ja suojalasit ovat suositeltavat säännöllisessä käytössä
- 7.1.6. pese kädet ennen taukoja ja työn jälkeen
- 7.1.7. Jauhepakkaukset säilytetään suljetuissa pakkauksissa kuivassa paikassa erillään ruoka- ja juomatarvikkeista.
- 7.1.8. Emäksisten aineiden vaikutuksesta hajoamistuotteena syntyy ammoniakkaa.
- 7.1.9. Älä käytä happoja sisältävää pesuainetta.

- 7.2. Käyttökelvottomat osat toimitetaan kyseisen aineen kierrätyskeräykseen.

VARAOSAT

PA-TU JOCKEL PS2JM JAUHESAMMUTTIMIT

2	Venttiilin kara	
3	Painejousi	
4	Nousuputken liitin	
6	Tarkastusventtiili	203019-3490
7	Tarkastusventtiili suojahattu	203019-3500
8	O-rengas, venttiilirungon 26 x 2.5	203019-2174
9	Painemittari Ø 23	
10	O-rengas, painemittarin 7.65 x 1.78	203019-2173
11	Laukaisu / kantolaite täydellinen, muovia	203019-3202
12	Varmistin	203019-3231
13	Jauhesuutin	203019-3260
14	Laukaisu / kantolaitteen kiinnitysruuvi M5x1	203019-7150
15	Nousuputki	203019-6551
16	Jauhesäiliö	
17	Sammuttimen teline	203019-4025
18	Sammutusjauhe Favorit 111 2 kg	
19	Etiketti	

1	Venttiilirunko	203019-3089
---	----------------	-------------